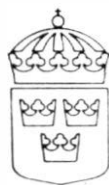

Motion till riksdagen

1987/88:Ub31

av Roland Brännström och Leif Marklund (s)

med anledning av prop. 1987/88:86 om särskilda regionalpolitiska insatser i Norrbottens län m. m.

Mot.
1987/88
Ub31 – 32

Under det senaste året har gruvnäringen i landet fått vidkännas stora förändringar bl. a. till följd av fallande metallpriser som inneburit nedläggning av gruvor och personalminskningar. Mycket tyder på att den teknologi som används i den svenska gruvnäringen inte är eller kommer att vara konkurrenskraftig i framtiden. Detta trots att både tekniskt och produktivitetmässigt är den svenska gruvindustrin världsledande på brytning i underjordiska gruvor. Mycket av våra problem är orsakade av att våra konkurrentländer arbetar i dagbrott och därmed har små framtagningskostnader. Därför måste den svenska gruvnäringen satsa på utökad forskning inom den bakteriella lakningen.

Forskningsarbete har pågått vid Umeå och Stockholms universitet för att bygga upp en kunskapsbas i Sverige för bakteriell lakning av malmer.

Arbetet har varit framgångsrikt, och medel har sökts bl. a. via Norrbottenspaketet för att kunna genomföra tekniska och ekonomiska studier av den bakteriella lakningsprocessen i halvstor skala vid högskolan i Luleå. Denna lakningsteknik används redan och får en allt större betydelse i ett antal länder, framför allt USA.

Kostnaden för produktion av koppar med bakteriell lakning ligger nu på 25–50 % av kostnaden för kopparproduktion med traditionell teknik eller mellan 3:30 svenska kr. och 6:60 svenska kr. per kilo koppar i jämförelse med ca 12 svenska kr. per kilo.

Den bakteriella lakningstekniken kommer sannolikt att vara bestämmande för prissättningen av koppar i framtiden. Detta innebar att traditionell utvinningsteknik för rena kopparmalmer med lågt innehåll av ädelmetaller kommer att slås ut. I Sverige har åtminstone två sådana större malmer fastställts genom prospektering på senare tid, Dingervik i Dalsland och Riddarhyttan i Bergslagen. Aitikgruvan i Norrbotten hör hit. Det torde vara tveksamt om den kan brytas vid ett halverat kopparpris. De båda först nämnda malmerna håller något högre kopparhalter än uppgivna kopparhalter i de i dag producerande amerikanska koppargruvorna.

Bakteriell lakning kräver dessutom bara en femtedel av den energi som går åt vid traditionell teknik. Den är också i de flesta fall miljövänligare.

När metoden nu utvecklats till en fungerande process i laboratorieskala måste den testas tekniskt i större skala för att kunna bli industriellt tillämpbar. En väsentlig del av denna tekniska utveckling är alltså drift av en

pilotanläggning. En sådan anläggning är nödvändig för att studera viktiga tekniska parametrar som inte är möjliga att studera i laboratorieskala. Uppbyggnad av en pilotanläggning för bakteriell lakning i nära anslutning till de forskningskunskaper som i dag finns vid Umeå universitet och Tekniska högskolan i Luleå skulle kunna utgöra en ytterst värdefull komponent för utvecklingen av den norrländska gruv- och metallindustrin.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ett treårigt pilotförsök avseende bakteriell lakning av malmer vid högskolan i Luleå.

Stockholm den 8 april 1988

Roland Brännström (s)

Leif Marklund (s)